

297. m. a. Hegedű

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ÉS HAJDUNEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK :

Helyben: félévre 8 kor., negyedévre 3 kor. — áll.
Külföldre: félévre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: **Dr. Varga Lajos.**
Felelős szerkesztő: **Békásy Jenő.**

Egyes szám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca 10. Telefon 412.

Barázdák.

Homályos cellájában, fejét kezére hajtván, szomorúan ül Zigány Árpád. Az utcáról zúgó moraj árad be. A zsidobongásból kiválik a kiáltás:

Le a dinasztiaival!

A híres röpirat írója fölrezen. És álmodkódva csóválja a fejét:

— Ugy? Hát akkor mért vagyok én becsukva?

Budapest utcáin verekednek. A szocialisták ütik az egyetemi hallgatókat, az egyetemi hallgatók ütik a szocialistákat. Krisztfy ur pedig Abbáziában üdül. A belügyminiszteri székét bitorló darabot politikájának az kedvez, ha Budapesten verekednek az utcákon. Mennél több egyetemi hallgatót és elvakított szocialistát visznek be a Rókus kórházba, annál kellemesebb Krisztfy ur üdülése Abbáziában. Magyarországon most Krisztfy a rend fő-fő őr, akinek annál bizalmasabb a széke, mennél nagyobb rendtelenség van az országban. A rendőrség télenül nézi az utcai zavarokat, mert Krisztfytól kap utasítást. És Krisztfy hűsöl Abbáziában, amikor igazság szerint egészen más helyen kellene hűsölnie.

Szomorú időköt élünk. Szombat óta gyászba borult a nemzet — a királyt gyászolja. Árván maradtunk. Az imádott királyné sokat szenvedett szívébe egy örült gazember tört dőfött, a rajongásig tisztelt király pedig öklével a nemzet arcába csapott. Nincs anyánk, nincs apánk. Ezután a magunk erejéből kell megélnünk. A nemzetet éltető szabadságot és alkotmányt fegyverrel meg kell védelmeznünk, különben elpusztulunk. A jog, törvény és igazság arzenálját kell kifosztanunk s ezekkel kell megostromolni a király szívét. Még most sem hisszük el, hogy közből van a király szíve, csak az elvetemedett tanácsadók vontak kőfalat elé. Le kell ennek a falnak omlania éppen úgy, mint Józsa hada előtt Jerikó erőssége, ha a nemzet, a megsebzett oroszán fájdalmas feloldítása megremegteti a király szívét. Ha ez most nem történik meg, akkor elhiszük, hogy a megazérmélyesített hatalomérzetült 57 évig a magyar trónon.

Szomorú napok.

(B. J.) A magyar nemzet nem először él át ilyen válságos napokat, mint aminők a mostaniak. Nemzeti függetlenségét a lefolyt századok alatt sokszor meg kellett védelmeznie karddal

és passzív ellentállással, legtöbnyire győzelmesen. A mai válság egymással szemben álló jelenségei sem ma kerülnek először ellentétbe egymással.

A múlt század negyvenes éveinek nagy küzdelmei is ezen kérdések körül zajlottak le. Az volt a kérdés akkor is, hogy Magyarország gazdasági életét szilárdítsa-e meg először, azután gondoljon a nemzeti állam kiépítésére, vagy előbb függetlenítse magát nemzetileg és azután foglalkozzék gazdasági kérdésekkel?

A gazdasági reformok harcosa Széchenyi volt, a nemzeti reformoké Kossuth. Tudjuk, hogy Kossuth lett a győztes. A bécsi kormány az európai viszonyok kényszerítő befolyása, de különösen a bécsi forrongás hatása alatt a magyar követeléseknek engedni volt kénytelen. Mihelyt azonban arra nyílt alkalom, hogy e kényszerítő körülmények között megadott jogok elvételére meglehet a lépések, mindent elkövetett és még idegen hatalom segítségével is könyörögni ment, mikor a saját hatalma nem volt elegendő.

Ma is az a kérdés, hogy a gazdasági reformok kerüljenek-e előtérbe, vagy a nemzeti követelések? A nemzet már megnyilatkozott, hogy először a nemzeti állam kiépítését követeli. A gazdasági kérdéseket pedig csak inkább a nemzeti követelések ellensúlyozása végett hozták felszínre.

Addig nem lesz béke Magyarországon, amíg a nemzeti kívánalmak nem teljesednek. Több mint háromszáz esztendeje küzd értük a magyar és joggal várhatja el a dinasztiaától, hogy minden körülmények között teljesítse e kívánalmakat még akkor is, ha egyéb hatalmi érdekekbe ütköznek, pedig a magyar nemzet kielégítése a Habsburgok jövőjének első alapföltétele.

A nemzeti kérdés sikeres megoldásától függ a monarchia fennállása. Ausztriában nem értek meg a viszonyok arra, hogy egy nemzet érdekében e kérdést rendezni lehetne. Amint a dolgok fejlődnek, alighanem úgy áll a helyzet, hogy az ausztriai szláv nemzetiségek éppen olyan nehézségeket fognak a kormány újába gördíteni, mint mostan a magyar. Ausztriában a szlávokkal le kell számolni és az oda való németiség erre nem képes, mert egy részük már is fölalta Ausztriát és a német birodalomhoz húz, általában és

egészeben nem képes az osztrák németiség a szláv törekvések ellensúlyozására. A németek természetes vezértük a Hohenzollern dinasztiaiban látják, mert ez az uralkodóház szerzett a német névnek az egész világon hatalmat és tekintélyt, míg a Habsburg-dinasztia ebben az irányban semmit sem tett, holott egész uralma a németiség protegalása volt.

A Habsburg dinasztia politikusainak évszázados hibája az, hogy tisztán területszerzésekre törekedtek, de a megszerzett területek szellemének megértésére képtelenek voltak. Így Magyarország is a tizenharmadik század eleje óta tisztán a Habsburgok uralma alatt áll és mi történt e kétszáz esztendőnél hosszabb idő alatt Magyarországon? Van-e haladásunknak, fejlődésünknek egyetlenegy területe, amelyen a dinasztia politikusai segítségünkre lettek volna? Ami nálunk történt, azt a nemzet a saját erejéből tette olyan függetlenül, mintha köztársaság lettünk volna fejedelem nélkül.

Amikor az uralkodóház a magyar nemzet szivességéhez, áldozatkészségéhez fordult, életét és vérért áldozta föl a magyar, az osztrák örökösök háborukban és a napóleoni harcok idején. De amikor a magyar nemzet kért valamit, a legkisebb jogot is úgy kellett kicsikarni.

Aki nem ismeri a történeti hátteret, vagy nem akarja ismerni, az meg nem értheti, hogy mainap, mikor a nemzetek gazdasági előnyökért irtó háborukat folytatnak, a magyar nép, mely különben politikai éleslátásáról ismeretes, inkább tisztán elvi szempontokért harcol. A magyarság életkérdése ez. Ha a megoldás szerencsés lesz és a kínzó politikai visszásságok letűnnek a napirendről, sietve kell pótolnia a magyarnak azt, amit az improduktív harcok alatt elmulasztott.

A magyar nemzet most, bármennyire agál is az osztrák császár s hűséges fekete udvara, a nemzeti követelésekről le nem mondhat s nem is mond le, ha mindjárt fegyverrel akarnák is erre kényszeríteni.

Hogy a válság ma sötét, szomorú képet nyújt, ennek nem a magyar nemzet az oka, mert a magyarság sohasem volt a dinasztia ellensége, sőt az uralkodóház jóindulatát mindig fejedelmi leg jutalmazta. A monarchia beleő poli-

Bächer Rudolf Melichar Ferenc
kir. szab. vetőgépgyár
Országszerte elterjedt páros sorú „Unicum-Drill” vetőgépeit szabadalmazott kikötő részülékek; eredeti Saab-rendszerű Bächer ekéit eltörhetetlen acélfejekkel Dabelle rendszerű borsajtóit, szecsakavágóit és egyéb gazdasági gépeit
kizárólagos képviselő és raktár: Ráher Sándornál DEBRECEN, Piac-utca 26. Nagytrafik-udvar.

tikájának végzetes fordulópontja ez a válság. A magyarság törekvését visszautasította a császár. Csélfogásokkal és erőszakkal meglehet egy időre állítani a dolgok fejlődését, de minden vereség, mely a magyar nemzetet éri, a monárkiát letétben támadja meg, mert legszilárdabb államát, jövőjének támaszát ingatja meg vele.

Mért kell a magyar munkásnak tartózkodni a szeszes italoktól?

A tartózkodó munkások saját körükben kívánnak az iszákosság ellen küzdeni. Küzdeni akarnak ellene felvilágosítással súlyos erkölcsi anyagi és egészségbeni kárainak felárásával az ivásnak és ivási szokásoknak.

Küzdeni akarnak ellene szervezkedéssel létesítendő körök és otthonok ban, ahonnan mindegy szeszes italt száműzve, kiirtanak minden ivási szokásokat melyek a munkás-ság mai szociális törekvéseinek legveszedelmesebb ellenségei, leghátrányosabb kérékötői.

A szeszes italoktól tartózkodó munkások példájukkal kívánnak hatni, mert amaz italok minden formájukban, de legveszedelmesebben pálinka alakjában a legelőkelőbb kuttatók és tudósok (prof. Bunge, Darwin, Forrel, Gaule, Goethe, Levingstone, Maivert, Fritjóf Nanten, Nietsche Preyor, Adám Smidt, Tolstoj Leó.) írásai szerint a statisztika kérélelhetlen számadatai alapján végül saját tapasztalatai alapján végül saját tapasztalataik és első rangú vezérek s jóakarók itéletei szerint is: bármily kis adagokban és bármily mértékletesen fogyasztva is, csak kárára, ártalmára lehetnének az emberi szervezetnek.

A tartózkodó munkások remélhetőleg mihamarább be fogják önmagukon bizonyítani kártársaiknak, hogy azzal óriási előnyt nyernek az ivókkal szemben nemcsak önmaguk, de a köz részére is; mert megőrizve erkölcsüket, egészségüket, gondolat és akarat erejüket jókedélyüket és családi boldogságunkat: testileg szellemileg, sőt anyagilag is szilárdabb megbízhatóbb oszlopai lesznek az osztályharcnak.

A ternó.

— Nápolyi életkép. —

Filippino, a szegény kalapos, kit a hitelvezők s a végrehatók egyformán üldözték, szorgalmasan jegyezte, ki az egyiptomi álmokönyvből a számokat: lovagolni: 4. virágoskert: 90; szakadó záporosd: 30.

Aztán bement beteg feleségéhez, hogy tanácskozzék vele a teendőkről. Donna Chiarina azt akarta, Filippino még az ó arany karperecét is eladja, hogy annál jobban megrakhasa a számokat. — Ha a hajó súlyosd félben van, mindent a tengerbe kell vetni, hogy legalább a hajó maga megmenthető legyen. Ha aztán ennek dacára is elsüllyed, nem lehet róla tenni, mert az Isten akarta így.

Pénteken egész nap és a szombat kétharmad részében a legszigorubb böjtött tartotta az egész család, hogy az Isten áldása el ne maradjon. A gyermekek már fényes délben látták a holdat és a csillagokat a nappal együtt forogni, midőn Filippino, ugy három óra felé, miután érzékeny bucsútt vett felségétől, egy-egy császársemljét nyomott négy gyermeke kezébe s megindult velük a Santa Chiara ut felé, hogy jelen legyen a számok húzásánál.

Donna Chiarina pedig otthon meggyújtott két viaszgyertyát a loretói boldogságos szüz csodatevő képe előtt s oly nagy hűvel kezdte morzsolni rózsafüzérét, hogy a paradicsom kapuit is bedönthette volna buzgalomban.

A nagyterem, hol a számokat szokták kihuzni, már telve volt néppel; nagyrészt kofákból, vízfordókból, halárusokból, munkásokból, ifju s öreg asszonyokból verődött össze a tömeg, mely a száraz kenyérből s a

Mért!

A tartózkodó munkás tudja, hogy az iszákosság elleni küzdelem nem pusztán az egyes, hanem az ösz munkásság érdeke, hiszen oly régi e szenvedély mint maga az emberiség és már a régi Judosok, Egyiptomiak, Zsidók, Görögök és Rómaiak írásaiból tanulták hogy mindazknak hatalma akkor dőlt meg, midőn egyrésztük a jólétől elragadtatva, másik részük a sanyargatás és nyomtatástól elernyedve ivásnak adta magát.

Jól tudja, hogy a tartózkodás maga még meg nem oldhatja a szociális kérdést, mert:

1-ször. A föld termékeinek csak nem egy tizede szeszes italok gyártására fordítatik és ezáltal nem csak ez lesz a tömeg táplálásától elvonva, de ezáltal a többi élelem is megdrágítva.

2-ször. A szeszes italok fogyasztásával a munkások keserves keresetének jó része ismét a nagytőke birtokába jut vissza. (Nálunk a legszegényebb munkás is legalább 50 koronát fogyaszt évente szeszes italokra.) Ez 10 év alatt 500, 30 év alatt 1500 korona, szép kis tőke lenne öreg napjaira.

3-ször. Ez öszszeg egészségének károsítására, munkabírásának csökkentésére, életének megrövidítésére szolgál, ahelyett, hogy hasznos olvasmányokkal szellemi képességeit, előirányos befizetésekkel anyagi tőkét nyújtene.

4-szer. Munkás sztrájk esetén, melyet mindenkor csak jogos és méltányos követelményekért támogat alaposabb a siker reménye a tartózkodónak, mint annak az ivónak, kinek nem csak pénze fogy el előbb, hanem tétlenségben folytatott dorbézolás itélőképességét fegyelmehetőséget is csökkentti és kihalásukra ragadtatva veszélyeztetheti az öszszes eredményt.

Jól tudja a nem ivó munkás, hogy minden munka bor, sör és pálinka nélkül is elvégezhető, sőt jól csak is ezek nélkül végezhető: ugy, hogy minden elfogulatlan munkaadó ma már e körülményt szívesen jutalmazza több fizetéssel is.

Tudja, hogy a szeszes italok sem nem táplálnak, sem nem erősítenek, sem nem melegítenek; hanem bécitólólag hatnak amaz idegekre, melyek az éhség, fáradság hideg érzetét az aggyal közvetítik.

Az ily munkás tudja, hogy a tüdővész és sok más emészlő kór, a szeszes italok által fejlesztetik, legtöbb esetben egyenesen előidéztetik és hogy az öszszes elmebetegék fele annak köszönheti szomorú sorsát.

Tudja, hogy az öszszes bűntényeknek több mint fele, a baleseteknek kétharmada az iszákosság rovására irandó.

Tudja, hogy a boldogtalan családi élet, a válás okok a zülés és öngyilkosságok kienctizede a szeszes italok mértéktelen élvezetére vezethető vissza.

Azt is bölcsen tudja a nem ivó, hogy nincsen olyan iszákos, aki magát mértékletesnek nem mondaná; azért tartja a teljes tartózkodást legalkalmasabb fegyvernek a szeszes italok (káros hatásai) elleni harcban.

Nem célja a teljes tartózkodónak sem a teljes és mindenkor megszűntetése, kitiltása egyes enyhébb és egészségre kevésbé káros italoknak a társas életről ami képtelenség is; csupán a munkás osztálynak, melynek amugy is nehéz helyzetében szervezetének épségétől függ mindene, jóléte, boldogsága: óvása, visszatartása a könyvelmü és káros ivástól: megóvása ép és tiszta elméjének, acélos izmainak, rendíthetetlen kitarásának — nem csupán mai létfentartási nehéz küzdelemében, hanem jövőndő ádáz szociális küzdelemeire is.

Tudnia kellene minden munkásnak, hogy az alkohol kérdés kultur kérdés, melyet minden gondolkodóznak ismerni kell, de legfőképen az osztály érdekét szívén viselő munkás és munkásnök.

Félre minden könnyelmü felületességgel és léha nemtörődömséggel! Fel a harcra a szeszes italok ellen!

Ok a nagy tőke cinkosai — ök okai a tömeg elbutulása, elaljasodása alatta súlyosdésának. Alnok barátja kivált a munkásosztálynak, melynek legmegbízhatóbb fegyvereit ragadja ki kezéből: tehát józan megfontolást és higgadt mérlegelést s itélőképességet, meggondolatlan örült cselekedetekre ragadva öket.

A mit a tőke, a hatalom el nem vehet, meg nem semmisíthet, elvégzik a szeszes italok megmértlyezvén a családi élet szentélyét. Az teszi a férjet az asszony ostarává, az apát gyermekei zsarnokává és

szombati ternóreményéből tengődik hét napon át, hogy a nyolcadikon, megesalutva, megint újra kezdje a koplalást ésa reményt.

— Pszt, pszt! jönnék már . . . itt vannak . . . kik? — A hivatalnokok, a gyermekek, a rendőrök. — Ma a földrengés számaim fogják kihuzni . . . Nem, hanem azért az angolót, aki felakasztotta magát a szál lodában . . . A mai húzás száma a 18 majd meglátja, Nunziatella . . .

Egyszerre csak minden hang elnémul. A bekötött szemü gyermek meztelen karjával belenyul az urnába, kiemeli a számot, átadja a hivatalnoknak, ki beírja azt egy nagy könyvbe; aztán kiteszik a fekete táblára s a hirdető kiáltja:

Négy!

— Papa, papa! a négy — sápitoznak a gyermekek a tompa morajban, mely az első szám kikiáltását követi.

— Ez semmimsem gyerekek. Mindenki nek hijöhet egy száma, ép ugy, mint bárki foghat döglött halat háló nélkül is. A ternó a ternó kell nekünk!

Igy hurrogatta le Filippino a gyerekeket, noha szive rettenetesen kezdett dobogni az első szám után.

Ismét pillanatnyi csezd állott be. A gyermek újra benyult az urnába, kihuzott egy számot, melyet beírtak, kifüggesztettek s a kikiáltó is közhírré tett:

Harminc!

— Papa, papa, apuskám . . . süvöltözött négy gyermek, mint négy berzenkedő sasfiók.

Filippino testben-lélekben remegett és érezte, hogy a folyton növekedő zajban elveszti a fejét; még egyszer öszszeszedte minden erejét s rátámadt az örvendező gyermekekre.

— Ne tobzódjatok, ostobák! Mit ér ez a két szám? Annyit, mintha a fejét s a farkát fognám a hálnak, mely minden pillanatban kiugorhatik kezemből. Jól látod-e, Angioillo, hogy igazán a harminc az?

Filippino fölemelte legkisebb fiát a tömeg feje fölé, hogy jól elolvashassa a számot. Mert neki már nehéz volt a feje s a szeme is elhomályosodott.

— Igen, papa, a harminc, jól ismerem a számot, — kiáltott a gyermek.

— No hát tegyetek ugy, mintha ki sem jött volna. Nekünk székó ternót kell csinálnunk, a többi az mind semmi.

Köröskörül zümmögve focseget a nép s Filippino iyekezett figyelni a párbeszédekre, hogy elvonja figyelmét, hogy szórakozzék, hogy ne nagyon szenvedjen, hogy előlje az időt. Ha legalább Chiarina itt lett volna . . . de a szegény beteg asszony épp akkor, ki tudja, miről álmódott? Filippino tehát csak idegesen ráncigálta Angioillo göndör fürtjeit, mintha meg akarta volna öf koppasztani.

A gyermek, ott fent az emelvényen, harmadszor is benyult az urnába, kihuzta a számot, melyet, melyet fölirtak, kifüggesztettek s a kikiáltó, ezuttal ágyudörgéshez hasonló hangon ordította el:

Kilencven!

— Filippino gépissen motyogta magában:

— Semmi, semmi, semmi . . .

Valóságos hangvihar fogadta a lutri királyának megjelenését: mintha csak üdvözölni akarták volna ezt a dicső számot, amely méltóságos keraktségben az utolsó s nralja a többi számok hosszú sorát, mint a böcség és a hatalom jelképe.

mindennek nyomában csak satnyulás, kétségbeesés, nyomor és megsemmisülés jöhet. Igyon a ki mindezt óhajtja!

Dr. Burger Péter.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Szept. 30. Szombat: Fauszt. Opera. C) bérlet.

Okt. 1. Vasárnap este: Szevillai borbély. Vigjáték.

Kornevillei harangok. Tegnap este ismét megcsendültek azok a régi, bájos, édes melódiák, melyeket az idő a modern, angol tánczene sohasem tud elfeledtetni velünk. A kornevillei harangok bugása, Teauguette csodás hangszerele és dallamossága tegnap is élénk visszhangot keltett a zenekedvelő közönségben. Az előadás, összjáték, rendezés egyike volt a legjobbaknak, a mit a debreceni színpadon eddig láttunk és Zilahy Gyula úgy látszik beváltja ígéretét és a hozzáfűzött reményekben csalakozni nem fogunk. Szerpeltette szerepében Fóti F. ragyogta a művészi tulajdonait, míg Granicheut Békefi L. játszotta. Békefi azokhoz a nagyon ritka tenoristákhoz tartozik, akikben van szellem, ötlet és játékosan is tudnak. Hangja szépen csengő, behízelgő, elég nagy terjedelmű, melylyel báni is tud. Árkosy tegnapi szerepléséről egyelőre tartózkodva nyilatkozunk, mert a hangján és egész játékán meglátszott a nmmrég kiállott betegségének nyoma. Pozsonyi Lenke csinosan énekel és ügyesen játszik is. Nagyon jó alakítást mutatott be Szabó Gyula a város bíró szerepében, bár fiatalságával járó szerelenségeit kifogásoljuk. Deésy Alfréd és a többi szereplők is nagyban emelték az előadás sikerét. (bj.)

A színház és a biztosító intézet. Ma este mégis megtartják a Fauszt előadását, dacára annak, hogy az Első Magyar Általános biztosító társaság pótdíj nélkül azt nem engedélyezte, illetve az előadás tartama alatt nem viseli a kockázatot. Zilahy igazgató azonban már kifizette a pótdíjat s így az előadásból a biztosító társaságnak is jutott

haszon. Hasonló elutasításban volt része Oláh Károly színház felügyelőnek, aki aziránt kereste meg a biztosító társaságot, hogy a cukrázdában engedje meg a dohányzást.

HIREK.

Vasárnapi istentiszteletek. A vasárnapi istentiszteleteket a következő helyeken a következő lelkészek tartják meg: Nagytemplomban Dicsöffy József. Kistemplomban Perc István püsp. káplán. Kossuth u'cai templomban Szele György ref. lelkész. Isptályi templomban Tóth Kálmán ref. lelkész. Szegényházban Hajdu Zsigmond püsp. titkár. Csapókeremben Kovács János népisk. felügyelő. Homokkertben Papp László senior.

Az ágost. hitv. ev. templomban d. e. 10 órákor az istentiszteletet Maternyi Lajos főesperes végzi.

Sorozás erőszakkal. A debreceni 39. hadkiegészítő parancsnoksághoz. — mint a „Szabadság“ című lap társunk írja — a budapesti 4. hadtestparancsnokságtól, az illetékes 7. hadtestparancsnokság megkerülésével, rendelet érkezett, a mely szerint *készülniök kell a sorozásra.* A rendeletet a honvédelmi minisztérium hozzájárulásával adták ki. Ugy látszik, hogy *készülhetünk az erőszakos sorozásra.*

Foltényi bácsi síremléke. A nagy művész, a kedves Foltényi Béla bácsi sírhalmja nem sokáig marad jeltelen. A sírkövet október 15 éig felállítja a kegyelet. A leleplezés alkalmával a színházi kar fog gyász-dalt énekelni, Oláh Károly tanácsos, Zilahy Gyula színigazgató és Mándoky Béla fognak beszédet tartani.

Kereskedelmi esti szaktanfolyam. E szaktanfolyam célja, hogy napközben kenyérkeresettel elfoglalt felnőtt egyéneknek módot és alkalmat nyújtson a legszükségesebb kereskedelmi szakismeretek elsajátítására és hogy különösen a kereskedő ifjakat támogassa szakszerű továbbképzésre irányuló komoly törekvésükben. A szaktanfolyamra

kon, különösen pedig a Mercutio negyedben, hol a kalapos lakott.

— Ebben a dologban az ördögnek is része van. — irigykedett Gennariello, a cipész.

— Én félnék a pénzt elfogadni, — tódította Carmele, a gyümölcsös kofa.

Én is — bölönigattott a fésületlen vizhordó anyóka. A ki szerencsét megveszi, eladja érte a lelkét.

A szegény kalapos, kit félholtan vittek haza, épen oly félholtan találta feleségét az ágyban. Egész vasárnap sóhajtoztak ájultoztak s e közben nagymennyiségű meliszszát és narancsvizet fogyasztottak el. Szerencsére ünnep volt és a boltot becsukhatták. De a nép azért összeesődült a bolt előtt s az egész napon át rábámult a csukott ajtókra, a cégéblára, mintha az üzlet valami rémes gyilkosság színhelye lett volna, úgy, hogy az orvosoknak a szomszédos házon keresztül kellett a beteghez bejárni, miután egy közbeneső vékony kerítést ledöntöttek.

Don Nunziante, a közjegyző, kit Filippino megbízott a nyeremény felvételével, már beszélt is Berti titkos tanácsossal, lotóhivatal főigazgatójával s ebéd ideje felé hozta meg a választ, hogy levonva a levonandókat, kincstári jövedéket stb. Filippino Mancia, a kalapos, 455 ezer lirára tarthattott igényt, a mi ugyan nem egészen fél millió, de nem is sokkal kevesebb.

A Mancia házaspár bizonyos szomorúsággal vette tudomásul azt a rémösszeget. Aitól tartottak, hogy az egész ternóhítoriá csak egy lázas álom, vagy hogy boszorkányok üzik velük játékukat. Ez a kábultság, ez az alvajárás egész hétfőig tartott, a midőn az orvos rábirta őket, hagyjanak erőt venni magukon s lecsapolt vérükből négy unciát.

a beírás október hó 1—10 napjain fog megtörténni. A tanfolyamban résztvevni óhajtók személyesen tartoznak a felső kereskedelmi iskola igazgatójánál jelentkezni. A beírásnál a születési anyakönyv kivonata felmutatandó. Ugyan akkor fizetendő be az iskolai pénztárba az egész 40 k.-nyi tandíj. A tanítás október hó 11-én este 8 órákor kezdődik. A tanfolyam igazgatósága.

Teljes tanácsülés volt ma délelőtt a városházán Do nahidy Elemér főispán elnökölete alatt, melyen a delutáni közgyűlés tárgyait készítették elő.

Uj megyei főorvosok. Domahidy Elemér főispán dr. Liszt Nándor tetéltleni járásorvost és dr. G. Nagy Kálmánt vármegyei tiszteletbeli főorvos á nevezte ki.

Gyilkos feleség. A maga valóságában és borzalmasságában ritka eset történt a mult napokban Gyöngyösön, mely anynyiban érdekel bennünket, hogy a szerencsétlen áldozatot sokan ismerték Debrecenben és a közeli Balmazújváron. Az eset részleti a kezdetek: Máté Sándor Ede jó módu kereskedő, már évek óta rosszul élt feleségével Zrupka Annával, aki egy gyöngyösi dúsgazdag gazdálkodó leánya volt. Az asszony folytonosan gyötörte a férjét oktalán féltékenységével, mely már valóságos dühhé fejlődött. A mult pénteken is ezen szóllalkoztak össze a házastársak és ekkor a lelketlen asszony nagy tette határozta el magát, bevárta este, míg férje elalszik és egy tele vasfazék vitriollal leöntötte a mit sem sejtő alvó embert. A maró folyadék végig ömlött Máté testén és rajta oly súlyos égési sebeket ejtett, hogy alig néhány órai rettenetes kínoldás után meghalt. Az asszony pedig, mint aki jól végezte dolgát hazament szülei lakására és ott bezárkózott. A rendőrség előtt olyan furesán viselkedett, hogy azt a gyanut ébreszthesse, minha nem volna épeszű. A szerencsétlenül járt kereskedőnek 3 gyermeke volt, kik közül a legidősebb a 12 éves Ferenc, apja tés-tére borulva esküdött meg, hogy megboszulja a gyilkos anyját. Temetésén megjelent az egész város előkelősége és mindenütt nagy a részvét, különösen a gyermekek és az elhunyt édesanyja özv. Máté Alojosi balmazújvárosi lakos iránt, akinek ez egyetlen fia volt a fenntartója. Csak az a furesa, hogy a gyilkos asszonyt még mindig nem tartóztatták le.

Jegyzőválasztás. Balmazújvároson e hó 28 án volt a másod jegyző választás, mely — mint nekünk jelentik — meglehetősen izgalomban tartotta a községet. 10 pályázat érkezett be az állásra, melyet a választás megejtésével Ambrus Ferenc odaváló eddigi segéd jegyzővel töltöttek be, aki 3 szótöbbséggel győzött.

Az új önkéntes őrmesterek. A 39. gyalogezred önkéntesei előtt ma delután 4 órákor hirdette ki napiparancsban az őrmesteri kinevezést, már tudniillik azok előtt akik a tisztvizsgát sikeresen letették. A 71 önkéntes közül 50 letette a tiszt vizsgát, 16 szabadságoltatott 5 a második év szolgálatára utasított. Az önkéntes őrmesterek névsora a napiparancsban megjelent rangsor szerint a következő: Ekli József, Uzonyi György, Merker Márton, Ehrenfeld Miklós, Emmerth Richárd, Bay József, Gulácsy Sándor, Wrbovszky Vilmos, Munkácsy József, Lustig, Hegedüs György, Pintér Pál, Csiba András, Erber Dezső, Rudolffy Imre, Ehlert Márton, Péntes Miklós, Horváth Ákos, Schner Sándor, Beke Jenő, Mandel Mór, Czobor László, Weisz Sándor, Frank Dezső, Engel László, Domokos Jenő, Kovács József, Haas Géza, Hannó Lajos, Bokor László, Albu Béla, Breuer, Szabó János, Fenyő Miksa, Sebők Lajos, Soós János, Ruttkay Elemér, Szász Andor, Lówy József, Szűcs László, Héthy Lajos, Gúcsy Imre, Kéry

— Papa, apuskám, apuskám . . . a kilencven, a ternó . . . nézd csak papa . . . Hiszen kiabálhatnak neki, szegények! Filippino, mintha csak taglóval tarkón suhintó ták volna, egyet fordult saját tengelye körül, reszkető lábai elbicsaklottak: még halotta, a mint gyermekei örvendezve sápitóztak, inaiba kapaszkodtak, de már semmit sem látott s élettelen tuskó gyanánt zuhant le a földre.

— Segítség, segítség!
— Mi történt?
— Rosszul lett.
— Kicsoda?
— Egy nyavalyatorós.
— Ternót csirált.
— Nagy a hőség.
— Ki kell vinni.
— Hozzanak egy kocsi.
— Helyet, helyet, uraim . . .

Egy néhány rendőr odasiet. Filippinót kiviszi a szabad levegőre, a nép csődülve térdul utána s kíváncsian kérdezősködik, magyaráz, találgat és tódítja a szomszédait halottakat.

Angioillo, gyorsan, mint a madár, hazarepült, hogy megvigye a mamának a jó hirt. Félórával később az egész piacon egyébről sem beszéltek, mint hogy Filippinó a kalapos székő ternót csinált s még mielőtt beesteledett volna, az eset az egész negyedbe közzsájljon forgott.

— A nyeremény igen nagy. Ki azt mondja, hogy száz, ki azt, hogy kétszáz, ki azt, hogy háromszáz ezer lira. Don Nunziante, a közjegyző, már látta is a reskontót és tudja, hogy Filippino egész vagyont tett rá. A bámulat, az irigység a boszankodás, a szenvedély, valóságos kis ferradalmat idézett elő az utcákon, a boltokban, a halpia-

Lajos, Frank József, Weisz Lipót, Horog Gyula, Dömötör Ármin,

— **Hamis pénzgyár Debrecenben.**

Az utóbbi időben Bihar megye déli részén, a Belényes körüli falvakban tömérdek 5, 2 és 1 koronás került forgalomba. A hamisítványok oly kitűnőek, úgy hogy még a pengésről is alig lehet megkülönböztetni a valóditól. A belényesi csendőrség hosszas nyomozás után a hamis pénz terjesztői közül Vlagyin Kosztát és Béla Györgyöt, akik buntyesdi lakosok, letartóztatták. A kihallgatás során kiderült, hogy a hamispénzgyár Debrecenben van a Csillag-utcában. A belényesi csendőrök két embere erre Debrecenbe jött, itt folytatta a nyomozást. Kiderült, hogy a Csillag-u. 68 sz. a. lakó Szilvási György gépésznél, akinek két hónapok óta foglalkozása nincs, folyton mulatoznak és a dinom dánomnak se vége, se hosszu. Miután pedig alapos a gyanu, hogy része van a hamis pénz gyártásában, letartóztatták. A nyomozást a legnagyobb erőlyel folytatják. Bizonyos már eddig is, hogy a rendkívül ügyes hamisítványokból Debrecenben és a környéken is nagyon sok van forgalomban.

— **Hastifusz.** Az őszre fordult időjárás dacára ma is jelentettek be újabb hastifuszos esetet. Ugy látszik, a nyári járvány csak nem akar szünni.

— **Váltóhamisítás.** Gál Elek Széchenyi-utca 49. sz. a. lakó géplakatos mester nevére 200 koronás váltót hamisítottak. A váltón az elfogadó Csapos Péterné, a forgató Nagy János háztulajdonos, a kibocsájtó pedig Gál Elek. A bankban gyanút fogtak és értesítették Gált, aki erre kijelentette, hogy a váltón levő aláírása hamis. A rendőrség már nyomában is van a hamisítónak.

— **Nagy ékszerlopás.** Az éjjel Székely Arthur József Hadház utca 33. sz. a. lakó biztosítási kárbeeső jelentést tett a rendőrségen, hogy tőle 3315 korona ékszert elloptak. A nyomozás során megállapították, hogy a tolvaj 21-én 18 korona bérért elszegődött 25 év körüli, csempe száju szakácsné, aki Kálló Mária (alkalmasint álnév) néven szegődött be hozzá, de 28-án este megszökött. Ekkor este fél 6 órakor Székely, a feleségével sétálni ment, de 7 óra előtt visszatért. Távozás előtt a szekrényeket bezárta, a kulcsot az ágyra tette, de a lakás kulcsát magával vitte, csak az utcai ablakot hagyta nyitva. Ott mászott be a tolvaj eselédny. Mikor hazafelé jöttek, még találkoztak is vele. A lány asszonyának kezét eséskolt és azt mondta, a ruháiért megy. De hiába várták haza másnap is, amikor a lopást felfedezték. Kiderült, hogy a tolvaj szakácsné az ékszereken kívül ellopta Füzesi Julis szobaleány eselédkönyvét is. A mai nyomozás némi sikerrel járt, mert kiderült a tolvaj eselédny Főgel Gyula ékszerésznek az ezüstbe foglalt gyémántkőves arany fülbevalót eladta esütörök este 6 koronáért. Ezen a pénzen alkalmasint elutazott. Most ország szerte kövözik. Csempe szája alighanem nyomra vezet.

— **Az öngyilkos esizmadia.** Ma reggel Veres István 56 éves esizmadia Morgó utca 31. sz. a. lakásán a nadrágszíjával felakasztotta magát, mialatt a feleségét, Kovács Mária-t bevásárolni küldte a zsidogóra. Mire az asszony visszatért, már elszállt belőle a lélek. A rendőrség részéről dr. Balkányi Ede kerületi orvos és Bikkfalvy Miklós rendőrbiztos jelentek meg a helyszínen. Az öngyilkosság oka gyógyíthatatlan idegbetegség.

— **A Zeysig-Zigány-ügy.** Mint azt lapunk legutóbbi számában megírtuk, Bakonyi Kálmán dr. vizsgálóbíró Weber János országgyűlési képviselőnek Lengyel Zoltán dr. országgyűlési képviselőhöz intézett táviratilag kereste meg a bonyhádi csendőrséget, hogy tartóztassa le az állítólag ott tartózkodó Baneth Sándort. A csendőrség hivatalos távirata szerint azonban Baneth Bonyhádon felalálható nem volt a holléte is ismeretlen. Weber értesülése ugyanis téves volt. Az, akit ő a Zeysig botrány egyik hősnének tartott, az ennek fivére, aki Bonyhádon tartózkodott. Baneth ellen most a vizsgálóbíró köröző levelet bocsát ki. A bíróságnak ugyanis arról van szinte bizonyos értesülése, hogy Baneth ez idő szerint Párisban tartózkodik, sőt már intézkedés is történt arra nézve, hogy a letartóztatás ott megtörténjék. Az eredményről eddig nem jött értesítés, de az is lehet, hogy Baneth, nem várva be az elfogatását, már a legközelebbi órákban maga fog önként jelentkezni Budapesten. Azzal ugyanis Baneth tisztában van, hogy már tudnak a hollétééről s így csak a maga érdekében cselekszik, ha önként áll a vizsgálóbíró elé, mert különben hosszabb ideig tartó fogságnak teszi ki magát. Nevezetesen a kiadási eljárásnak, ha Párisban tartóztatják le, az a törvényes következménye, hogy a külföldit, mielőtt kiadják, egy teljes hónapig tartják fogságban s csak ha ez a törvényes határidő lejárt, tarthatják meg a kiadási tárgyalást. Ezzel tehát legalább is 5-6 hét mulik el. A röpirara vonatkozó bünpör iratait a királyi ítélőtáblától még mindig nem kapta vissza Bakonyi dr. vizsgálóbíró s így a királyi ítélőtáblának a vizsgálati fogságot helyben hagyó határozatát még nem hirdethette ki Zigány Árpád előtt.

— **Uj iparosok.** Szeptember hó folyamán ipart váltottak a következők: Krajnik József kosárkötő, Láng Adolf mészáros, Molnár Ferenc női szabó, Horvitz Zsigmond könyvkötő, Petrovics Lázár sütő, Lohwarcz Leopold cipész, Schnecht Mózes mészáros, Ehrenreich Sámuel kűllő, Horváth Ferenc férfi szabó, Domokos István cipész, Kővári János géplakatos, Csős Ferenc cipész, Hajdu Endre kerékgyártó, Orgován János hentes, Luczi Ferenc hentes, Biró Lászlóné női szabó; ugyanezen idő alatt iparukat beszüntették: Pintér Jenő férfi szabó, Hegyi Endre szabó, Bőszörményi Kálmán esizmadia, Buchbinder Herseh cipész, Zádor Lajos női szabó, Moravetz Domokos hentes, Szilágyi Kálmán szobafestő, Soós Gábor esizmadia, Parenitza János szobafestő, Kővári János géplakatos, Gri Pál szobafestő, Kövesi József bádogos.

— **Tolvaj lakó.** Takaró Istvánné Timár utca 40 sz. a. lakó szülésznő teljes ellátásra fogadta fel pár nap előtt Kovács Viktor diószegi születésű géplakatos legényt, aki úgy hálálta meg ezt, hogy a bezárt komótot feltörte és belőle Takaróné ezüst óráját, arany fülbevalóját, Ligacs Gusztávnak pedig arany gyűrűjét és ruhaneműjeit összesen 160 korona értékben ellopta és megszökött. Nyomozzák.

— **Megmérgezett kutyák.** Kőlesy Ákos Piac utca 21 sz. a. lakó földbirtokos panaszt emelt a rendőrségen, hogy már a harmadik kutyáját mérgezték meg a házbeliek. A kutyapusztító műkedvelő sintért nyomozzák.

— **Mikor a huszár mulat.** A bor a fejébe szállt Szabó közhuszárnak és törnizuzni kezdett a Hadadi-féle roszhirű tanyán. Mire azonban rendőr jött, megszökött. A huszár 60 korona kárt csinált és a katonai hatóság utján vonják feleletre.

— **Csavargó nők.** Gazdag Juliánát részeg állapotban szedték fel ma reggel a színház kertjében. Az ismert csavargónőt ugyancsak megtréfálták az inasgyerekek. Az arcát, kezét és testének egyéb részeit leöntötték tintával, úgy, hogy szerezesen számba is elmehetne. — Az éjjeli őrzőjárat éjjel után Nyil utcán találta Szilágyi Mihályt. Nincs

lakása, így egyelőre a rendőrség adott neki szállást.

— **Állásnékütliek, vagyolyanok, akik jó mellékjövedelemre akarnak szert tenni jelentkezzenek lapunk kiadóhivatalában délelőtt 11-12 óra között.**

x **18 nyilas tanyaföld az elepi pusztán a rajtalevő épületekkel együtt eladó.** Ertekezhetni lehet Mester utca 31 sz. alatt a tulajdonossal. Ugyancsak a Mester u. 31. sz. alatt több lakás kiadó.

x **Kezességet vállal** Balassa K. gyógyszerész Budapesten Erzsébetfalva, hogy az általa forgalomba hozott csodáhatásv valódi angol Balassa féle ugorkatej az arcnak nem árt. Csak egyszer próbaképpen rendeljék meg t. hölgyeink a Balassa-féle ugorkatejet és akkor meg fognak róla győződni hogy ezen szépiőszer azonnal eltávolít szeplet, májfoltot, vörnerlit, mitassert és mindenféle tisztálanságot az arcról és a bőrt simítja, fiatalítja és üdíti. Ára 2 korona, hozzá szálló angol ugorka szappan 1 kor., puder 1.20 kor. Kapható minden gyógyszerárban.

x **Ismét érdekes felfedezés,** hogy a legjobb és a legfőbbmészóbb hangu zongorák, pianók, cimbalmok és legjobb mester-hegedűk, ugyszintén harmonikumok és mindenféle hangszerek, a jó hírnévnek örvendő Komáromi M. műhangszerkészítő-cégnél szerezhető be legjutányosabban. József-kir.-herceg-utca 2. szám Bika-szálloda mellett. A t. zenekedvelő közönség szives figyelmét felhívjuk, hogy a fentnevezett cég raktárát csak megtekinteni sziveskedjék, mert itt mindenféle hangszerekből nagy választék és részletfizetésre is kapható. Szakszerű műhely, mely élén egy derék üzletvezető van, ki már mint mester, éremmel és oklevéllel van kitüntetve és már az 1896. országos kiállításon egy hiraesves cégnek az ő általa készített hangszereit kiállítva, e szerszermű Komáromi-cég kitűnő zongora-hangoló. Hangolást vidéken is elfogad.

x **Antidol a legjobb gyógyszer:** fejfájás, ideges fejfájás és nátha ellen. A szert nem kell bevenni, néhány csepp a tenyérre eldörzsölve s használati utasítás szerint be lélegezve, azonnal megszünteti a bajt. Sok ezer ember használja s mindenki csak jót mond róla. Kérdezze ismerőseit, hogy használta-e már az Antidol-t? a mely nagyszerű hatásáért arany éremmel lett kitüntetve. Egy üvegeske ára 1 kor. 20 fill. és 35 ször mulaszthatja el vele fejfájását. Kapható: Mihálovics, Grósz Nagy Ferenc, Muraközy, Tóth Béla, Balázs Odón és Radákovich Géza gyógyszerész uraknál.

x **Értesítés.** Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy a Széchenyi-u 40 szám alatt cipőkészítő műhelyemet megnyitottam. Megrendeléseket és javításokat pontosan és lelkiismeretesen eszközölök. A pécsi országos cipőkiállításon bronzérmét nyertem, s ez a legjobb ajánló levelem. Kiváló tisztelettel: **Czitrom Béla** cipész.

x **Tisztelettel értesitem** a n. érdemű közönséget, hogy **Cimbalmot tanulni kívánókat el vállalom tanítani, kezdettől művészi fokig jutányos árért. Továbbá cimbalnok tiszta és tartós hangolását is elvállalom.** Teljes tisztelettel maradtam Vad István. Lakásom: Széchenyi u. 8. szám, Keresztépület.

x **Megvételre keresek** 300-400 magyar holdnyi földbirtokot Debrecen vidékén. Cim a kiadóhivatalban.

TÁVIRATOK.

Lendl Adolf jelöltsége.

Budapest, szeptember 30. A II. kerületben már megindult a választási mozgalom miután a lemondott Nyiri Sándor mandátuma ellen beadott petíció dögában a Kuria beszüntette az eljárást. Lendl Adolf a jelöltje, akit a volt Darányi párt is támogat.

Ingyen adok minden vevőnek 1 kiló cukrot, aki nálam 1 kiló finom kávét vesz. Naponta friss fogarasi teavaj Simon Simon fűszer- és csemege üzletében. Szent-Anna-u. 36. Telefon: 388.

Csáky Albin kihallgatása.

Bécs. szept. 30. Ma délelőtt 11 órakor fogadta gróf Csáky Albint az uralkodó. A kihallgatás háromnegyed óra hosszat tartott. Csáky a kihallgatás után kijelentette, hogy még nem vesztett el minden remény. Csáky hétfőn tárgyalni fog a többség vezérével.

Az ellenzék értekezletei.

Budapest, szeptember 30. Az ellenzéki pártok nagy előkészületeket tettek a hétfői és keddi értekezletekre. — A párt elnökségek sürgősen felhívták pártjuk tagjait, hogy mivel az értekezletnek rendkívül fontos tárgya van, — okvetlenül jöjjenek fel Budapestre. A függetlenségi párt kedden délelőtt tíz órakor, a disszidensek délelőtt tizenegy órakor, az újpárt és a néppárt hétfőn este, — a vezérő bizottság hétfőn délelőtt tizenegy órakor, — az országgyűlési összes pártok kedden d. u. gyűléseznek, a szabadelvű párt elnöksége is összehívta a pártértekezletet október hónap másodikának délután hat órájára. Az értekezlet elé a politikai világban nagy várakozással néznek, mert alig szenved kétséget, hogy a hosszú vergődés után ez adja meg a pártoknak a kegyelemdőfést.

KÖZGAZDASÁG.

A budapest-kőbányaisertés-kereskedelmi osztrák jelentése.

1905. szept. 30.

A) Hízott sertések ára: I. A) Magyarországi: Óreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Óreg közép (páronként 300—400 kgr-ig terjedő súlyban) — fillérig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 139—140 fillérig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 139—140 fillérig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 139—140 fillérig. — II. Magyarországi: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként 240—280 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — III. Szerbiai: Nehéz páronként 360 kilogramm felüli súlyban 139—141 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 138—139 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 136—137 fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachl) I. Nehéz (páronként 240 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) 140—141 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 141—142 fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 137—138 fillérig. A hízott sertés üzletirányzata csöndes.

Nyilt-tér.

Mattoni

Erzsébet Sósfürdője

gyógyhely Budapest (Budán).

Fürdőidény: április 23-tól október 15-ig

Kiváló gyógyhatással bír

mind bajokban és átvesti bántalmakban.

Rendelő orvos a gyógyhelyen. — Egészséges

létkvés, jutányos lakások, jó vendéglő. —

Villamos vasuti összeköttetés a fővárossal.

Évvezendők óta ismert

A dupla égetés

segítő gyógyító tényező
Karlsbad, Marienbad,
Franzensbad stb.
Kuváknál; mindig
fényesen bevált.

**MATTONI FÉLE
BUDAI
KESERŰVIZ**
legjobb hajtszer

Kérjen prospektust!

Típus és hasonló járványok ellen a legbiztosabb óvszer a

NOXALL JR.

a jelenkor legtekélyesebb, legkíméletesebb, legkíméletesebb, a legolcsóbb és a legkíméletesebb vizszűrője, mely az ivóvizet kristálytisztává és a legrosszabb vizet is élvezhetővé változtatja. Angliá, Ausztria, Belgium és Németországban több százezer van használatban. Minden felszerelés nélkül bárki is bármely vízvezeték csapjára könnyen feltehető.

Egy darab ára használati utasítással 22.50 Kapható: AUERIGNAC-nál Budapest, VIII., Kerepesi-ut 11. sz. Telefon 55-38. a NOXALL JR magyarhoni kizárólagos terakata, valamint minden műszaki és jobb vaskereskedésben, Nélkülözhetlen minden háztartásban.

Gyöngélmédok

a fejlődésben, vagy a tanulásban vissza maradó gyerekek, vérszegények, bágyadt-ideges, sok munkától elgyengült, könnyen izgatódó felnőttek bármilyen korban nagy sikerrel használhatják mint erősítő szert Dr. Hommel Helmatogenjét.

Az étvágy nő, a szellemi és testi erő gyorsan visszatér, az egész idegrendszer megerősödik.

Kifejezetten valódi Dr. Hommel féle Helmatogent tessék kérni és senki se fogadjon el semmi féle utánzatot.

Szőnyeg vásár!

A raktárunkon lévő szőnyegek nagy részét

mélyen leszállított áron

árusítjuk el.

Különösen ajánljuk elsőrendű minőségű

Brüsszeli szőnyegeink

igen szép mintákban, melyek 3 frt. 20 kr. helyett 1 frt. 80 kr.-ért kaphatók.

Nagy mennyiségű maradék szőnyegek minden fajból

tetemesen leszállítva.

Ezen kedvező bevásárlási alkalom csak néhány hétig tart.

Szabó Lajos Fiai cégnél

DEBRECEN.

Globin

a legjobb és legfinomabb
czipólisztiszószer

PLASZTIKUS

Szép terméket minden hölgy nyerhet, ha csakis mérlekt után készített mellfűzőt használ.

Hölgyek óvakodjanak a gyárilag előállított fűzők használatától, mert ezek a legnagyobb mértékben ártalmasak a szervezetre, míg ellenben a mérték szerinti készítésű mellfűzők az egészségnek megóvása céljából orvosilag is ajánlatosak.

A legjobb egészségügyi fűzők készítője.

Piac-u. 42. sz.

Goldstein Karolin.

Van szerencsém a m. t. vevőközönséget erősíteni hogy tulajdonított raktár miatt a

férfi divat cikkeket

(u. m. ingeket, alsó nadrágokat gallérokat kék-előket, kalapokat, nyakkendőket stb.)

beszerzési áron alól

bocsátom áruba.

Ezen kedvező bevásárlási alkalmat a m. t. vevő közönség szives figyelmébe ajánlom.

Tisztelettel:

BORSOS KATA,
DEBRECEN, Városháza.

Egyedüli gőzbutorgyár

Debrecenben.

Ahol a legnagyobb választékban a legmodernebb butorok és szoba berendezések a legegyszerűbbtől a fénytűzésig a legsolidabb kivitelben legjutányosabban kaphatók.

KILLER EDE

cs. és kir. udvari szállító.

Debrecen, Főtér.

Jó cipők

csakis Krausz Mornál kaphatok főtér 34. a főposta mellett, saját készítmény mégis olcsók a gyárinál.

Serravallo'

Kina-bora vassal.

Ersőtőszert gyöngéledők, vérszegények és lábadozók részére. Etvágyerjesztő, idegerősítő szer

Kiválóan jó ízű.

Több mint 3500 orvosi elismerő nyilatkozat.

**Kapható: J. Serravallo-ná/
Trieszt-Barcola.**

A gyógyszertárakban pedig 1/2 lit. 2 K. 60 fillér.
1 „ 4 „ 80 „

Nőruha varrótermünket

ujjonnan szervezve, annak vezetésére

Fülöp Sándor

hírneves szabó mestert nyertük meg, hol

**Kabátokat, Angol-Costümeket,
Séta- és Alkalmiruhákat**

saját szöveteinkből

az legkényebb igényeknek is megfelelően rövid idő alatt jutányosan készítettünk

Bosznay J. és Társa

női divatterme

DEBRECEN, KOSSUTH-UTCA 5. SZ.

1971-1905. sz. tk.

Hirdetmény.

A derecskei kir. járásbíró, g mint telekkönyvi hatóság 1905 évi szeptember hó 25-én 1876 sz. a. kelt végzésével kiküldött bizottság ezennel közli, hogy Monostorpályi községre vonatkozólag az 1886: XXIX, 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t-cikkek értelmében szerkesztendő telekkönyvi betétek készítésének munkálata folyamába térté, a nevezett községben a helyszíni eljárás és pedig az 1891: XVI. t-c. 9. §-a értelmében első sorban az azonosítás 1905. évi október hó 12-én és ennek befejeztével a további bizottsági eljárás fog kezdődni.

Ennélfogva felszólítanak:

1. mindazok, a kik a telekjegyzőhöz kérték előterjesztés kivételére nézve okadatolt előterjesztés kivételére tenni, hogy a bizottság előtt a kitűzött határidőn megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okaitat mutassák fel:

2. mindazok a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog telekkönyvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telekkönyvi hatóságot intézett szabályszerű beadvány útján kieszaközöljék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés irami kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okira nek nincsenek, az átírásra az 1889: XXIX. t-c. 15-18. §-ai és az 1889: XXXVIII. t-c. 5, 6, 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átíráshoz telekkönyvi tulajdonos az átíráshoz létrejöttén a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ez upon nem érvényesíthetik és a belyeg- és illeték-elengedési kedvezménytől is elesnek és

3. azok, akiknek javára tnyleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvankönyvi leg bejegyzve ugyszintén az ily bejegyzéssel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jogiak törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ehenteselben a belyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Neményi Mihály

betétszerkesztő.

Jakó Gyula

kir. járás bíró.

A vegyileg megvizsgált, amellett hatóságilag arczbőrre ártalmatlannak talált

SZÓRVESZTŐ

Itávolítja hölgyeknél az oly csunya, kellemetlen, arczszőrt gyökerestől, anélkül, hogy az arczbőrnek legkevésbé is ártana és az arcznak megadja az üdőséget, finomságot és simaságot. Ára 7 korona.

Vidéki megrendelések diszkrétten utánvét mellett eszközöl

Scmidex II. Budapest, VII., Nyár-utca 18 szám.

„Hollandi gyomorcsépp”

a legkittünőbb háziszert minden-nemű gyomorfájásnál, gyomorgörcsnél, emésztési zavaroknál.

Használati utasítás mellékelve minden üveghez.

Kéznel tartása kiválóan ajánlható oly egyéneknek, kik nyaralni, utazni mennek vagy akik tanyákon vagy kis faluban tartózkodnak, hol baj esetén orvosi segítséghez azonnal nem juthatnak.

1 üveg „hollandi csepp” ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő gyógyszer-tárában

DEBRECEN, városházzal szemben.

Minden „tökéletes” és „legtökéletesebb”-nél jobbak, évtized óta kipróbált, kiállításokon is elsődijakat nyert

különleges kézi borsajtóink,

melyek húzásierőre épülvén, nyomóképességben felülmulják a hidraulikus préseket.

Arusijuk pedig gyártelepünkön első kézből, jutányosan, feltétlen jótállással.

A ki nem ellensége saját anyagiérdekének, az ne vegyen vásári csizmát!

Szolgálatkész tisztelettel:

Debreceni Vasöntöde és Géplakatosság

Péterfia végén, a Hadházi-utcában.

Keztyü vételnél

ügyeljünk arra hogy csakis szakértőtől vásároljunk.

Legajánlatosabb tehát ha a legujabban felfedezett amerikai fiatal kecskék bőrből készített finom kesztyűket használjuk, a mely árak dus választékban kaphatók

Kun Márton

kötszert-, keztyü-, pipere és kézműáru üzletében

DEBRECEN, Piac-utca 12. szám.

Alapítotott 1875.

Több érermel kitüntotve

BUTORRAKTÁRAIM

tulhalmazottsága miatt évtizedek óta kitünő hírnévnek örvendő

cs. és kir. udvari

butorgyáram

elismert elsőrendü készítményeit a legolcsóbb árak mellett ajánlom a nagyérdemü vevőközönségnek.

Költségvetéssel és mintákkal kívánatra díjmentesen szolgálók.

Schwartz Vilmos

Debrecen, Piac-utca 71. szám.

Roncegno

Természetes Arsen-vas tartalmu forrás ismert és használt 1856-óta. Tekintélyes orvosok ajánlják, állandó használatra minden gyöngéledőnek Vérszegénység, Vérbetegségeknek, Malária és annak utókövetkezményeivel Bőr-, Ideg- és Nőbetegségeknek és Basedowbetegségeknek stb. Kapható minden gyógyszer-tárban.

Aki kitünő étvágyfokozó
asztali italt óhajt,
Aki gyenge, lábadozó,
Aki ideges, álattan,
Aki vérszegény,
Aki sovány,
Aki szoptat,
Aki tüdőbeteg

ne mulassza el saját érde-
kében a kitünő hatásnak el-
ismert és rendkívül tartós

HERCULES

Hmaláta-tápsör **Ö**
különlegességet inni
Kapható minden nagyobb csemege-
fűszer-kereskedésben, kávéházban,
vendéglőben és a
Hercules Söröződe szétküldési
telepén. **R**

Telefon 63-67. — Árjegyzék ingyen — Vidékre postán
küldünk 5 kg. próbaküldeményt (6 üveg) utánvétellel.

Főraktár DEBRECENBEN,
Geréby Fülöp utóda Mayer Jenő cégnél.

Én

ismerem egy bőrápoló szert, mely
különösen mitesszerek, hőségkiüté-
sek elmulasztására és kellemes arc-
szín elérésére alkalmas. Nincs jobb
és hathatósabb gyógyszert, mint a

BERGMANN-féle LILJOMTEJSZAPPAN
(védjegy: kéthegymászó)

Bergmann és Társa Teschen

Kapható darabonként **80 filléért**
Grósz Nagy Ferencz gyógyszerárúháza.

ELSŐRANGU HIRNEVES
OSZTRÁK CEMENTGYÁRAK
VEZÉRKÉPVISELŐSÉGE
ERŐS MAGYARORSZ. ÉS MELLEKTARTÓMÁNYAI TERÜLETRE
ELKÁN ÉS BOSSÁNYI
BUDAPEST, V., Lipót-körút 18.
TELEFON: 18-12. * Sürgősségi: ELBŐS BPEST.
Szállítás kitünő minőségű Portland és Roman
cementet a piaci áron az uti legkedvezőbb feltételek
mellett.
ÉPÍTŐMESTEREK
BETON-ÉPÍT. VÁLLALKOZÓK
CEMENTÁRÚ-GYÁRSÓK
ÉPÍTÉSI ANYAG-KERESKEDŐK
1906. évi költségvetés-jelentésben hivatkozott cementárúháza
létezéséről és a minőségéről a legkedvezőbb feltételek
mellett, az uti legkedvezőbb feltételek mellett, hogy
1906. évi költségvetés-jelentésben hivatkozott cementárúháza

Ha egészséges és hosszú életű akar lenni, igyék **K. Impér**
„Répáti“ **gyógysavanyúvizet**
Magyarország giesshüblje!!

Ize és gyógyhatása párhuzamos.

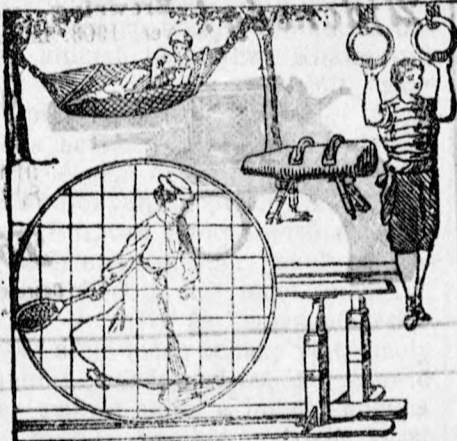
Gyógyjavaslat: felesleges savképződés, a légző és emésztő szervek mindennemű
hurutos megbetegedésénél, köhögés, rekedtség, gyomor és bélbajok a hólyag hurutos
megbetegedései, máj- és vese, köszvényes bántalmak, vérszegénység ellen.

Házhoz szállítva:

1 lt. „Répáti“ gyógyvizet üveggel együtt **32 fillér**
üvegeket visszavesszük: **12 „**
1/2 lt. „Répáti“ gyógyvizet üveggel együtt **23 fillér**
üvegeket visszavesszük: **7 „**

Főraktár Debrecen és vidékre.

Weisz Andor Csapó-u. 1.
Telefon 332.

Alapított 1878. Telefon 15-46.

Valódi angol

Tennis-játék

tornaeszköz, függőágy, korcsolyák, tekejáték, kosár,
ponyva és fehér kenderkötél legelősebb magha-
ható beszerzési forrás.

Soffer Antal

sport-eszközök és kötélgyártó-telep

BUDAPEST, (1. kerület)

IV., Károly-utca, boltaz. 13.

(Központi városi épülete) a Budapesti sportcsarnok mellett.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan
szolgáltatottak.

Budapesti November hó 1-ig Budapesti
Koronás áruház ingyen ad Koronás áruház
minden vevőnek
Vessey-palota.

Piac-utca 7.

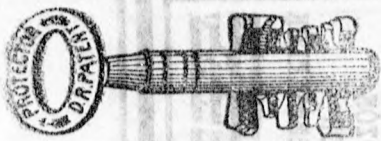
egy pontosan járó schvájei asztali órát
aki 20 korona értékű árut vásárol.

Áruházam a fővárosi áruházak mintájára van berendezve, ahol minden szabott árakban kapható.

Az 50 filléres osztályban. E héten Az 1 és 2 koronás osztályban.

- Szőllőmosó vödör, szép virágdíszítéssel 50 kr.
- Üveg vagy majolika váza, nagyon diszes kézi festéssel 50 „
- Reszelt, négyféle különböző vágásra alkalmas 50 „
- Borsdaráló, fényezett barna fából frt. 1.-
- Zománcozott gyertya- és gyufatartóval együtt frt. 1.-
- Férfi- vagy női selyemfényű esernyő, nagyon tartós, csinos fogó és selyem-bojtjal frt. 1.25
- Férfi- vagy női nyersselyem esernyő, nagyon tartós elegáns fogóval és selyem bojtjal „ 1.95
- Teljes étkezészet, 25 darabból álló, valódi karlszabadi porcellán, diszes égetett virágfestéssel „ 8.-
- Teljes mosdókészlet 5 darabból álló, valódi karlszabadi porcellán, diszes égetett festéssel „ 4.-
- Szabadalmazott önműködő és szabályozható mandula őrő gép, minden háztartásban nélkülözhetetlen „ 1.75
- Széntartó, szalonba való, erős fémből, öntött vaslábakkal, szinesre fényezve, diszes nikkelfogóval „ 2.50

SCHÖN MÁRKUS

Mint a technika csodáját jelzik a szak-
és betörés mentes **Hesky pénzszekrények** (Wertheimer S.) Tulajdo-
nos **Kilwin S. F. és M.** el vannak látva. Szállítás bérmentesített
A császári német birodalmi bank által elismert és kizárólag használt pénzszekrények. Utolérbetet'en mo-
dern szerkezet. A legolcsóbb gyári árak. — Bizományosok, ismételdők és képviselők mindenütt kerestetnek.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szög 30 fillér, minden további szó
5 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó
6 fillér.

Lásd a 10. oldalról a hirdetésekre pontosan válaszo-
kat, ha a szükséges bélyeg beküldetik

Apró hirdetések előre fizetendők.

A
Debrecen
Telefon száma
412.

Székesszékét állandó
nagyra a „Polgári”
személyes intézetben
Csapó-u. 28.

Főszintű páholy
„A” napra november
közéig kiadó: Cim
a kiadóhivatalban.

Megbízható és szorgal-
mas ügyvédök olyan
vidékről, a hol a szőlő
megterem és szőlőműve-
léssel foglalkoznak és a
hol filoxera pusztításait
már megkezdte vagy
még a hol szőlőültetés-
sel foglalkoznak: szép,
állandó és biztos mellék-
rekeszre tehetnek szert
ha címüket közlik He-
gyi Lajossal Budapest,
Király-utca 13. I.

Utazók.
fix fizetés és magas ju-
talékkal nagy részvény-
társaságnál azonnali és
állandó alkalmazást
nyernek. Csakis intelli-
gens, jó megjelenésű
urak küldjék referenti-
ákkal ellátott ajánlatai-
kat „K.R.” jelige alatt
Debr. poste restante.

Kiadó
A vámospócsi határ-
ban a csere alatt 25
hold lakóház és istálló-
val ellátott birtok f. 67
október 1-től. Tudako-
zódní Széchenyi-utca 6
szám alatt.

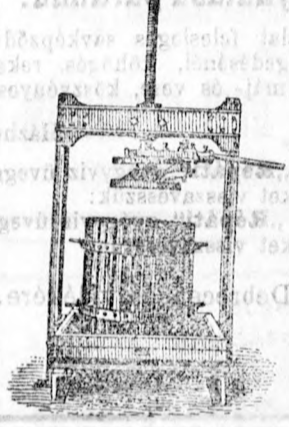
**Kitűnő fehér
könnyű ó bor**
1 liter 72 fillér
Komlóssy Lajos

fűszer-, csemege-, bor- és ásványvíz üzletében
DEBRECEN, Piac-u. 1. szám alatt.
Telefon.

Amerikába
hajó indul Havre-ból minden szombaton.
Francia utvonal.
Kényelmes, gyors utazás, kitűnő ellá-
tás borral és likőrrel.
Menetjegyek minden állomásra a
különböző amerikai vasut-vona-
lakra eredeti árban.
Közé'bbi felvilágosítással ingyen és
bérmentesen
Französische Linie
Wien, IV. Weyringer Gasse 8.

Őszi vetésre ajánlok:
Eredeti impotált
Squarehead-buza vetőmagot.
Ára 1000 kilogrammonként 480 korona.
Szakszerű gazdaságban legfontosabb a vetőmag.
Hiába minden művelés és trágyázás, ha nem hasz-
náljuk a legnemesebb faj-vetőmagot. Gyakorlatilag
és szaktudósok által be van igazolva, hogy a
Squarehead-buzának az eddig termelt fajok felett
következő előnyei vannak:
Minden talajban megterem.
A legjobban telel.
**Feltétlen biztonságot nyuj a ve-
tés megdülése ellen.**
A hazai buzáknál korábban érik.
**A termés hozama átlagosan 16
métermázsza katasztrális holdan-
kint.**
MEZEY ZSIGMOND
Budapest, V., Váci-ut 74. szám.

Pályázati hirdelmény.
A debreceni ipartestületi betegsegélyző
pénztárnál megüresedett szemféjű állásra
ezennel pályázatot hirdetek. Evi fizetés 1600
korona. Pályázhatnak iparosok is. A pályá-
zati kérvények az ipartestületi jegyzőhöz
nyújtandók be, s ugyanott bővebb felvilágo-
sítás is nyerhető.
Pályázati határidő **1905. Október hó**
2. délutáni 5 óráig. Később érkezett kér-
vényeket bírálat alá nem bocsátok.
Debrecen, 1905. Szeptember 26.
Zelinger Ede
ipartestületi betegsegély
pénztári elnök.

„URSUS” a legtokéletesebb
vasgerenda szerkezetű szabadal-
mazott borsajó. Felsőnyomással,
a örköly egy darabban ve-
hető le a must vasrészekkel nem
érintkezik s így a bor megfekte-
dése kizáva. Legmagasabb nyo-
móképesség. **Honi gyártmány.**

Budweisz-i és honi gyártmányu
porcellán valamint meidinger-
köpeny-és öntöttvas **kályhák,**
minden szerkezetű vas és por-
cellán burkolatu **konyhák.**

Vadászfegyverek és felsze-
részek, revolverek, hüvelyek és töl-
tények. **Lőpor áruda.**

Újdonság! Browning rendszerű ismétlő fegy-
ver, 1908. minta.

Képes árlap in-
gyen és bérmentve.

Jóth Gyula.
Debrecen, Piac-utca 20-27. sz.

Vezérszó Minden darab szappan a Schicht névről
tisztá és ment káros alkatrészekből
Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht György cég
Aussigban bárkinék, a ki bizonyítja,
hogy szappana a „Schicht” névvel valamely káros
keveréket tartalmaz.

SCHICHT-szappan!

(„Szarvas” vagy kulcsszappan)
Megtakarít pénzt, időt és fáradságot
A ruhát kiméli és megovja.
**Mindennemű ruha és mo-
sási módszer részére a leg-
jobb és legolcsóbb.**
Hőfehér ruhát ad.
A színeket emeli, fénylővé és
világossá teszi.
A vásárlásnál különösen ügyeljünk arra, hogy minden
darab szappan „Schicht” névvel és a „szarvas” vagy a „kulcs”
védjeggyel legyen ellátva.